

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

2012 YILI DENETİM RAPORU

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yurütölen dözencilik denetimi sonucu hazırlanmıőtır.

İÇERİK

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI GENEL BÜTÇE HESABI 2012 YILI DENETİM RAPORU
.....(1 – 11)

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI DARPHANE VE DAMGA MATBAASI GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ DÖNER SERMAYE MUHASEBE BİRİMİ 2012 YILI DENETİM
RAPORU(12 – 19)

ULUSAL FON 2012 YILI DENETİM RAPORU(20 – 28)

MERKEZİ FİNANS VE İHALE BİRİMİ 2012 YILI DENETİM RAPORU(29 – 41)

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

GENEL BÜTÇE HESABI

2012 YILI DENETİM RAPORU

EYLÜL 2013

İÇİNDEKİLER

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI GENEL BÜTÇESİ HAKKINDA BİLGİ.....	2
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI.....	2
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	4
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	4
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
DENETİM GÖRÜŞÜ	7
VURGULANACAK HUSUSLAR	7

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI GENEL BÜTÇESİ HAKKINDA BİLGİ

Hazine Müsteşarlığı, Başbakanlığa bağlı bir kuruluştur. Müsteşar, Hazine Müsteşarlığının üst yöneticisidir. Müsteşarlık bünyesinde merkez, ve yurt dışı teşkilatları bulunmaktadır. Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü bağlı kuruluş, Merkezi Finans ve İhale Birimi ise ilgili kuruluş statüsündedir.

Kurumun Mali Yapısı

Hazine Müsteşarlığı faaliyetlerini genel bütçe ödenekleri ile finanse etmektedir. Genel Bütçe dışındaki Darphane ve Damga Matbaası Döner Sermaye Muhasebe Birimi ile Alman Sanayileşme Fonu ayrı finansal kaynaklara sahiptir.

Ulusal Fon ile Merkezi Finans ve İhale Birimi faaliyetlerini Müsteşarlık bünyesinde yürüten ve Avrupa Birliği fonlarını kullanan kuruluşlardır.

Müsteşarlık muhasebeye yönelik iş ve işlemleri, Devlet Borçları Muhasebe Birimi, İç Ödemeler Muhasebe Birimi, Dış Ödemeler Muhasebe Birimi, Darphane ve Damga Matbaası Döner Sermaye Muhasebe Birimi ve Başbakanlık Merkez Muhasebe Birimi olmak üzere beş muhasebe birimi tarafından yürütülmektedir.

Devlet Borçları Muhasebe Birimi, İç Ödemeler Muhasebe Birimi ve Dış Ödemeler Muhasebe Biriminin personelleri Hazine Müsteşarlığının kendi personelidir. Merkezdeki diğer muhasebe birimlerinin işlemleri ise Maliye Bakanlığınca atanan muhasebe yetkilileri tarafından yürütülmektedir. Bahsedilen muhasebe birimlerinden Devlet Borçları Muhasebe Birimi dışındakiler, say2000i Otomasyon Sistemi üzerinden muhasebeleştirme işlemlerini gerçekleştirir iken, Devlet Borçları Muhasebe Birimi, Hazine Müsteşarlığı Bilgi Sistemleri içerisinde işlemlerini yürütmektedir.

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Sayıştay tarafından 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 8inci maddesine dayanarak hazırlanan “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5 inci maddesi gereğince;

“Hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgeler şunlardır:

a) Birleştirilmiş veriler defteri.

b) Geçici ve kesin mizan.

c) Bilanço.

ç) Belgeler;

1) Kasa sayım tutanağı,

2) Banka mevcudu tespit tutanağı,

3) Alınan çekler sayım tutanağı,

4) Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,

5) Teminat mektupları sayım tutanağı,

6) Değerli kağıtlar sayım tutanağı,

7) Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.

d) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamındaki idarelerin bütçe uygulama sonuçlarına ait tabloları;

1) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,

2) Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,

e) Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

(4) 5018 sayılı Kanun kapsamında olmayan kamu idarelerinden birleştirilmiş veriler defterini gönderemeyenler, tutmakla yükümlü oldukları yevmiye defterini gönderirler. Şirketler üçüncü fıkranın (ç) bendinde sayılan belgeler yerine yalnızca envanter defterini gönderirler.

(5) Kamu idareleri, birinci fıkrada sayılan bilgilerdeki değişiklikleri, en geç bir ay içinde Başkanlığa bildirir.”

Yukarıda belirtilen Usul ve Esaslar çerçevesinde Hazine Müsteşarlığı'na ait konsolide mali tablolar rapor düzenlenme tarihine kadar sunulamamıştır.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8 inci maddesi ile 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 7 ve 8 inci maddeleri hükümlerine göre; Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, yürütülen denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve

işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; denetim prosedürleri ve teknikleri uygulanması ve risk değerlendirmesi yoluyla gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dahil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Ancak bu hususlarla ilgili 2012 yılı denetimine ilişkin olarak denetimi yürütmek ve denetim görüşü oluşturabilmek için gerekli mali tablolar (“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5 inci maddesi gereğince hazırlanması gereken tablolar) kamu idaresi yönetimi tarafından sağlanamamıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

A-MALİ RAPOR VE TABLOLARI ETKİLEYEN BULGULAR

1- 17.12.2011 tarih ve 28145 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslarda belirtilen mali tabloların tarafımıza sunulmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; Yönetim Dönemi hesabının Maliye Bakanlığının öngördüğü sürede, konsolide mali tabloların ise 28/03/2013 tarihinde Başkanlığa iletildiği bildirilmiştir.

Ancak, Hazine Müsteşarlığı tarafından 28/03/2013 tarihinde sunulduğu belirtilen konsolide mali tablolar ise bilanço dip notunda belirtildiği üzere Devlet Borçları Muhasebe Birimi, İç Ödemeler Muhasebe Birimi, Dış Ödemeler Muhasebe Birimi, Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimi olmak üzere dört muhasebe biriminin verilerini kapsamaktadır. Başbakanlık Merkez Muhasebe Saymanlığı'na Hazine Müsteşarlığı adına yapılan harcamalara ilişkin veriler söz konusu mali tablolarda yer almamaktadır.

2- Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin (MYMY), yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtlarını düzenleyen 5 inci maddesine göre, mali yılın başında, bir önceki hesap dönemi kapanış bilançosu ve dipnotları esas alınarak açılış bilançosu düzenlenecek ve açılış bilançosuna dayanılarak, açılış yevmiyesinin kayıtlarını sağlamak üzere bilançodaki tutarlar, düzenlenen "1" yevmiye numaralı muhasebe işlem fişiyle ilgili hesaplara borç ve alacak kaydedilmesi gerekirken anılan mevzuat hükmüne göre işlem yapılmadığı görülmüştür.

Konuya ilişkin kamu idaresinin bir cevabı bulunmamaktadır.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 8 inci maddesinin 3 üncü fıkrasındaki düzenlemeye uygun olarak 17.12.2011 tarih ve 28145 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmak suretiyle yürürlüğe girmiş olan Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5 inci maddesi 3 üncü fıkrasında belirtilen ve aynı esasların 6 ncı maddesinin 4 üncü fıkrası hükmü gereği olarak ta hesap dönemi sonunda (ilgili mali yılı takip eden yılın şubat ayı sonuna kadar) Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, belge ve mali tablolar ibraz edilmemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 49 uncu maddesinde, Muhasebe sisteminin; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulup yürütülmesi ve kamu hesaplarının, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulması öngörülmüştür. Anılan Kanunun 61 inci maddesinde de Genel Bütçe kapsamındaki kamu

idarelerinin muhasebe hizmetlerinin Maliye Bakanlığınca yürütüleceği ve gerekli bilgi ve raporları düzenli olarak kamu idarelerine vereceği, hüküm altına alınmıştır.

Kurumsal bazda düzenlenecek temel mali tablolar olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosu öncelikle kamu idaresi yöneticilerini bilgilendirecektir. Ayrıca bu tablolar denetime sunulacak ve kamuoyuna açıklanacaktır.

Kanunda öngörülen amaç böyle iken, görüş vermemize esas temel mali tabloları üretecek olan Maliye Bakanlığınca kurulan muhasebe sistemi (Say2000İ), genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için kurumsal bazda Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosunu doğru bir şekilde üretmemektedir. Maliye Bakanlığı Sayıştay denetimine esas olacak tüm mali tabloların oluşturulabilmesine imkan verecek yevmiye kayıtlarının, kurumsal bazda, 2013 yılı itibariyle kaydedilmesine başlanacağını beyan etmiştir.

Bu konu genel bütçe kapsamındaki tüm kamu idarelerini ilgilendirmesi nedeniyle daha ayrıntılı olarak Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunda açıklanmıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Denetim görüşü oluşturabilmek için gerekli mali rapor ve tablolar ile bilgi ve belgeler yukarıda “Kamu İdaresi Mali Tabloları” ile “Denetimin Dayanağı, Amacı, Yöntemi ve Kapsamı” başlıkları altında açıklandığı üzere, kamu idaresi yönetimi tarafından sağlanamadığı için Hazine Müsteşarlığı Genel Bütçe Hesabının 2012 yılına ilişkin mali rapor ve tabloları hakkında görüş bildirilememektedir.

VURGULANACAK HUSUSLAR

1- Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Biriminde Tutulan (Altın, Gümüş vb.) fiili menkul varlık stoku ile 217 nolu Menkul Varlıklar Hesabı tutarı arasında farklılık söz konusu olduğu, dolayısıyla, Darphane ve Damga Matbaasına intikal eden menkul varlıkların bu haliyle mali tablolarda tam ve doğru değerleriyle yer almadığı görülmüştür.

Konuya ilişkin kamu idaresinin cevabında; Konunun Muhasebat Genel Müdürlüğüne iletilerek alınacak cevaba göre işlem yapılacağı bildirilmiştir.

2- Genel bütçeli dairelere bağlı döner sermayeli işletmelerin sermayelerine eklenen tutarların, bütçeleştirme işlemleri Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne, muhasebeleştirmeye ait gerçekleştirme işlemleri yıl sonlarında Muhasebat Genel Müdürlüğüne, 242 nolu hesaba kaydı ise Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimince yürütülmektedir.

Hazine Müsteşarlığının döner sermayeli işletmelerin sermayelerinin takibi ve kontrolü hususunda herhangi bir yetkisi bulunmamaktadır. Bu nedenle, genel bütçeli idarelere bağlı döner sermayeli işletmelere yatırılan sermayelerin Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimince izlenmesi yetki ve sorumluluk bakımından uygun değildir. Bu parçalı yapı kayıtların zamanında yapılamamasına da neden olmaktadır. 2012 yılı rakamları, Maliye Bakanlığı tarafından mahsup dönemi bittikten sonra İç Ödemeler Muhasebe Birimine gönderilmiştir. Bu durum, geriye dönük kayıt yapılmasına, kaydın yapılması için tüm dönem sonu işlemlerinin iptal edilmesine ve 31.12.2012 tarihinde yapılan kayıtların değiştirilmesine neden olmuştur.

Konuya ilişkin kamu idaresinin cevabında; “Merkezi Yönetim Muhasebe yönetmeliğini değiştirme yetkisi Maliye Bakanlığında olup bu eleştiriler 2010 ve 2011 yıllarında Maliye Bakanlığına iletilmiştir.” Denilmektedir.

3- Devlet iç borçlanma senedi (DİBS) ihracına ilişkin ihale yönteminde süreç, Hazine Müsteşarlığı tarafından yürütülmekte olup, Merkez Bankası ile yapılan Mali Ajanlık Sözleşmesi gereği ihale teminatları Merkez Bankasına yatırılmaktadır. Bu durumun sonucu olarak teminatlar, 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenememekte ve Devlet Borçları Muhasebe Birimi kayıtlarında yer almadığı görülmüştür.

Konuya ilişkin kamu idaresinin cevabında; Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) ihaleleri Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılan klasik bir ihale gibi değerlendirilmeyeceği; İhale sürecine ilişkin sorumluluğun Merkez Bankası (TCMB)’ye ait olduğu bildirilmiştir.

4- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) tarafından çözümlene gelirlerinin aktarımına ilişkin düzenli olarak projeksiyonlar yapılmakta ve bu tutarlar her ay Müsteşarlığa gönderilmektedir. Dolayısıyla çözümlene gelirleri, arızı nitelikte

olmayıp bütçe gelirleri gibi öngörülebilir niteliktedir. Aktarılan tutarların bütçe ile ilişkilendirilmemesi, gelir ve giderlerin bütçe uygulama sonuçları dışında kalmasına ve dolayısıyla Parlamente'ye raporlanamamasına yol açtığı görülmüştür.

Konuya ilişkin kamu idaresinin cevabında; “2008 yılında gerçekleştirilen (4749 Sayılı Kanunun Geçici 17 inci maddesine göre) terkin işlemi bütçe ile ilişkilendirilmeksizin yapıldığı için bu kapsamda tahsil edilen tutarlar da bütçeye gelir olarak kaydedilmemektedir.

Ayrıca, muhasebe kayıtlarına ilişkin mevzuatta (Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği) söz konusu duruma ilişkin gelirlerin bütçe geliri olarak kaydedilmesi gerektiğine dair bir hüküm bulunmamaktadır. Raporunda belirtilenin aksine söz konusu tutarların bütçeye gelir olarak kaydedilmesinin bütçe ilkeleriyle uyumsuz olacağı düşünülmektedir.” Denilmektedir.

5- Tasfiye edilen 20 sayılı Fon ile ilgili olarak firmalarca Hazine hesaplarına yatırılan tutarlar İç Ödemeler Muhasebe Biriminde tutulan 333 Emanetler Hesabının alt hesabı olan Tasfiye Edilen Fon Emanetleri Hesabında bekletilmekte ve bütçe gelirlerine alınmamaktadır. İç Ödemeler Muhasebe Biriminden alınan bilgilere göre 2012 yılı sonu itibarıyla bu hesapta bekleyen tutar 8.309.303,25 TL'dir. Bahse konu fonun tahsilatları tartışmalı olup, tüm firmalarca yatırılmamakta ve davalara konu olduğu görülmüştür.

Konuya ilişkin kamu idaresinin cevabında; “Öneri doğrultusunda işlem yapılacaktır.” Denilmektedir.

6- Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü tarafından memurlara öğle yemeği hizmeti verilmesine rağmen, bu hizmet karşılığında memurlardan herhangi bir ücret tahsil edilmediği görülmüştür.

Konuya ilişkin kamu idaresinin cevabında; “Yemek dışarıdan hizmet alma yöntemi ile sağlanmamaktadır. Yemek malzemesi dışarıdan alınarak kadrolu aşçılar tarafından işyerine yapılarak çalışanlara sunulmaktadır. Toplu İş Sözleşmesi hükmü gereği işçilere yemek servisi verilme zorunluluğu olduğundan, işçilere verilen yemek servisinden Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinin 6 ncı Maddesi hükmü çerçevesinde memur personel de yararlandırılmaktadır.” Denilmektedir.

7- Türk Telekomünikasyon A.Ş.'deki %15 oranındaki Hazine hissesi 2008 yılında halka arz edilmiştir. Halka arzdan kaynaklı gelirler, 2008 yılında doğrudan Hazine Müsteşarlığı hesaplarına aktarılmış ve bütçeye gelir kaydedilmiştir. 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun Ek 21 inci maddesinin 4 üncü fıkrasında “*Değerlendirme ve ihale komisyonlarının çalışmalarına ilişkin tüm giderler Özelleştirme İdaresi Başkanlığındaki Özelleştirme Fonundan karşılanır. Hisse satışına ilişkin olarak Özelleştirme Fonundan karşılanan tüm giderler satış sonrası elde edilecek gelirlerden mahsup edilerek Hazine tarafından Özelleştirme Fonuna ödenir.*” denilmektedir.

Ancak, bahse konu halka arz masrafları Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB) yerine Türk Telekom tarafından ödenmiş ve halka arz gelirleri doğrudan Müsteşarlığa gönderilmiştir. Bu nedenle masraflar 2008 yılında Müsteşarlığa yansıtılmamış, Özelleştirme Fonundan gönderilen paradan mahsup edilememiştir. Söz konusu giderler Türk Telekom tarafından Hazinenin temettü alacağından düşülmüştür. Bu mahsubun Müsteşarlıkça kabul edilmemesi nedeniyle bahse konu masraflar için Türk Telekom tarafından ÖİB'ye rücu edilmiştir. ÖİB'nin ödemiş olduğu masrafları Hazine Müsteşarlığından talep etmesi nedeniyle aktarılan 19.156.591,64 TL, 2012 yılında 2008 yılı bütçe gelirlerinden iade edilmiş ve 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Konuya ilişkin kamu idaresinin cevabında özetle; Maliye Bakanlığı görüşü çerçevesinde işlem yapıldığı bildirilmiştir.

8- Hazine Müsteşarlığı Varlık Kiralama Anonim Şirketi Tarafından İhraç Edilen Kira Sertifikalarının Müsteşarlığın İç ve Dış Borç hesaplarında yer aldığı görülmüştür.

Konuya ilişkin kamu idaresinin cevabı bulunmamaktadır.

9- %47,75'i Hazine Müsteşarlığına ait Anadolu Ajansının sermayenin % 41,25'ine tekabül eden sahibi bilinmeyen hisselerinin mevzuat (3561 sayılı Mal Memurlarının Kayyım Tayin Edilmesine Dair Kanun, 4721 Sayılı Medeni Kanun ve 178 Sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname) gereğince Devlete intikal ettirilmesi gerekirken intikal ettirilmeyip, sermaye artırımına gidilerek sahibi bilinmeyen hisselerine isabet eden rüchan hakkı kapsamındaki hisselerin (toplam sermayenin %25,65'i)

Ajans Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürüne nominal değeri üzerinden devredilmesi suretiyle şirketin ve ortaklık sıfatıyla da Hazinesinin gelir kaybına uğratıldığı görülmüştür.

Konuya ilişkin kamu idaresinin cevabında özetle; bulguda belirtilen hususlarla ilgili olarak yetki ve sorumluluğun Anadolu Ajansı ve Maliye Bakanlığına ait olduğu ve konunun Anadolu Ajansına iletildiği bildirilmiştir.

10- İç Ödemeler Muhasebe Birimi Tarafından Tahsil Edilen Harita ve Kadastro Bedelleri, 2. Tip Telekomünikasyon Ruhsatı ve Genel İzin Gelirleri, Merkez Bankasındaki 34 No'lu NATO Hesabından Hazineye Devrolunacak Miktarlar ile ilgili olarak; gelirlerin tarh ve tahakkukunu yapan kurumlar ile tahsilini yapan kurumun farklı olması ve mevcut uygulamadaki çok parçalı muhasebe birimi yapısının mali işlemlerdeki sorumluluk zincirinin kopmasına neden olduğu, hesap verme sorumluluğunun yerine getirilmesini güçleştirdiği görülmüştür.

Konuya ilişkin kamu idaresinin cevabında; “2012 yılında konuya ilişkin Sayıştay Başkanlığının görüşleri ilgili kurumlara iletilmiştir.” denilmektedir.

11- Konvertibl olmayan yabancı paraların Hazine Müsteşarlığı hesaplarında atıl olarak bekletildiği görülmüştür.

Konuya ilişkin kamu idaresinin cevabında; “Konu Muhasebat Genel Müdürlüğü’ne iletilmiştir.” denilmektedir.

12- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından elektrik tarifeleri belirlenirken, tüm abone grupları için tekli tarife ve üçlü tarife seçeneği sunulmasına rağmen, cadde ve sokak aydınlatması için sadece tekli tarife belirlendiği görülmüştür.

Konuya ilişkin kamu idaresinin cevabında; söz konusu hususun 10.10.2011 tarih ve 42125 sayılı yazı ile EPDK’ya iletildiği bildirilmiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

DARPHANE VE DAMGA MATBAASI

GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DÖNER

SERMAYE MUHASEBE BİRİMİ

2012 YILI DENETİM RAPORU

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yürütülen düzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıŐtır.

İÇİNDEKİLER

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI DARPHANE VE DAMGA MATBAASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DÖNER SERMAYE MUHASEBE BİRİMİ HAKKINDA BİLGİ	155
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI.....	155
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	17
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	18
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	18
DENETİM GÖRÜŞÜ	19
VURGULANACAK HUSUSLAR	19

***HAZINE MÜSTEŞARLIĞI DARPHANE VE DAMGA MATBAASI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DÖNER SERMAYEMUHASEBE BİRİMİ
HAKKINDA BİLGİ***

Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü 18.06.1984 tarihli ve 18435 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 234 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kurulmuştur. KHK'nin 16 ncı maddesine göre, Hazine Müsteşarlığı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğüne 40.000,00 TL döner sermaye tahsis edilmiştir.

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Sayıştay tarafından 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 8inci maddesine dayanarak hazırlanan “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5 inci maddesi gereğince;

“... ”

(3) *Hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgeler şunlardır:*

a) *Birleştirilmiş veriler defteri.*

b) *Geçici ve kesin mizan.*

c) *Bilanço.*

ç) *Belgeler;*

1) *Kasa sayım tutanağı,*

2) *Banka mevcudu tespit tutanağı,*

3) *Alınan çekler sayım tutanağı,*

4) *Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,*

5) *Teminat mektupları sayım tutanağı,*

6) *Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,*

7) *Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.*

d) *10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamındaki idarelerin bütçe uygulama sonuçlarına ait tabloları;*

1) *Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,*

2) *Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,*

e) *Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.*

(4) *5018 sayılı Kanun kapsamında olmayan kamu idarelerinden birleştirilmiş veriler defterini gönderemeyenler, tutmakla yükümlü oldukları yevmiye defterini gönderirler. Şirketler üçüncü fıkranın (ç) bendinde sayılan belgeler yerine yalnızca envanter defterini gönderirler.*

(5) *Kamu idareleri, birinci fıkrada sayılan bilgilerdeki değişiklikleri, en geç bir ay içinde Başkanlığa bildirir.”*

6 ncı maddesi gereğince;

“(1) *Defter, mali tablo, belge ve bilgilerden 5 inci maddede sayılanların verilme yeri Sayıştay Başkanlığıdır. Bu belgelerin onaylı bir örneği istemesi halinde ilgili denetçiye verilir.*

(2) *Hesap dönemi başında verilecek bilgiler Ocak ayı sonuna kadar Başkanlığa gönderilir.*

(3) *Aylık mizanlar ve birleştirilmiş veriler defteri takip eden ayın sonuna kadar Başkanlığa gönderilir.*

(4) *Hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgeler; ilgili mali yılı takip eden yılın Şubat ayı sonuna kadar Başkanlığa gönderilir.”*

7 nci maddesi gereğince;

“... ”

(2) *Defter, mali tablo, belge ve bilgilerden 5 inci maddede sayılanlar, üst yönetici veya yetkilendirdiği harcama yetkilileri veya muhasebe yetkililerince, bu Usul ve Esasların ekinde*

idareler itibariyle belirlenmiş formatta ve elektronik ortamda Başkanlığa gönderilir. Bu şekilde gönderilen defterlerin kapanış kayıtlarını içeren son sayfası veya sayfaları ile mali tablo, belge ve bilgiler imzalı ve mühürlü olarak ayrıca gönderilir.”

8 inci maddesi gereğince;

“(1) 5 inci maddede sayılanlar dışında kalıp, denetim ekibince istenen diğer belgeler, belirlenen süre içinde verilir veya gönderilir.

(2) Diğer belgelerin gönderilmesine ilişkin hususlar hakkında ilgili yönetmelik hükümleri uygulanır.”

Yukarıda yer alan Usul ve Esaslarda belirtilen mali tablolar Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü Döner Sermaye Muhasebe Birimi tarafından denetime sunulmuştur. Denetim, bunlar dikkate alınarak yürütülüp, sonuçlandırılmıştır.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8 inci maddesi ile 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 7 ve 8 inci maddeleri hükümlerine göre; Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, yürütülen denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; denetim prosedürleri ve teknikleri uygulanması ve risk değerlendirmesi yoluyla gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dahil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda ulaşılan denetim görüşünü destekleyen yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Darphane ve Damga Matbaası Döner Sermaye Muhasebe Birimi 2012 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanun ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

VURGULANACAK HUSUSLAR

Görüşümüzü etkilememekle birlikte aşağıdaki hususların belirtilmesine gerek görülmüştür.

Cumhuriyet altını üretimi sırasında hazineye kalan altınların rayiç değerler ile kayda alınmadığı görülmüştür.

Kurum tarafından gönderilen cevapta; altın, stoklarda ağırlık olarak takip edildiği, ve nihai olarak altın satışları da rayiç bedel üzerinden değerlendirildiği, işlemlerde de herhangi bir kaybın söz konusu olmadığı gerekçeleriyle bulgumuzda belirtilen hususa iştirak etmemektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

ULUSAL FON

2012 YILI DENETİM RAPORU

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yurütölen dözencilik denetimi sonucu hazırlanmıŐtır.

İÇİNDEKİLER

ULUSAL FON HAKKINDA BİLGİ	23
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI.....	24
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	25
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	25
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	25
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	26
DENETİM GÖRÜŞÜ	27

ULUSAL FON HAKKINDA BİLGİ

Ulusal Fon, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Toplulukları Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) ile Temin Edilen Yardımın Uygulanması Çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti'ne Sağlanan Avrupa Topluluğu Mali Yardımlarıyla İlgili İşbirliği Kuralları Hakkında Çerçeve Anlaşma'da belirtildiği üzere, Katılım Öncesi Yardım Aracı çerçevesinde sağlanacak yardımların mali yönetimi ile görevlidir. Bu kapsamda özellikle; banka hesaplarının düzenlenmesi, Komisyondan ve ulusal makamlardan fonların talep edilmesi, temin edilen fonların program otoritelerine veya nihai yararlanıcılara transferinin yetkilendirilmesi ve Komisyona mali raporların sunulmasından sorumludur.

Ulusal Fon, Hazine Müsteşarlığı Dış Ekonomik İşler Genel Müdürlüğü bünyesinde bir Daire Başkanlığı şeklinde örgütlenmiştir.

Hazine Müsteşarı, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi sıfatıyla Ulusal Fon'un başkanıdır. Fon'un günlük işleyişi ise Ulusal Fon direktörü (Daire Başkanlığı düzeyinde) tarafından yürütülmektedir.

Ulusal Fonun Muhasebe Sistemi

“Ulusal Fonun Kurulmasına Dair Mutabakat Zaptı”nın “Muhasebe” başlıklı 15 inci maddesinde; *“Ulusal Fon, Türkiye’de Avrupa Birliği tarafından finanse edilen bütün programlara ilişkin tüm akdi ve diğer mali işlemleri kapsayacak bir çift kayıt usulü ya da analitik muhasebe sistemini kullanacaktır.”* denilmektedir.

Ulusal Fon'un, bu çerçevede uyguladığı muhasebe sisteminin ilkeleri, Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) Türkiye Program Uygulama Rehberlerinden Ulusal Fona İlişkin “J – Muhasebe” başlıklı rehberlerde detaylandırılmaktadır. IPA I, II, III ve IV üncü bileşenler için mali tablolar; bilanço, gelir tablosu, nakit akım tablosu ve mali tablo dipnotlarından oluşmaktadır.

Katılım Öncesi Yardım Aracı Kırsal Kalkınma Programı IPARD (IPA V) için ise oluşturulacak mali tablolar Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Türkiye Cumhuriyeti'ne Yönelik AB Mali Yardımına İlişkin İşbirliği ve Katılım Öncesi

Yardım Aracı (IPA) Beşinci Bileşeni – Kırsal Kalkınma Bileşeni – (IPARD) Kapsamındaki Yardımın Uygulanması İçin Kurallar Hakkında Anlaşma'nın 50 nci maddesinin 1 inci fıkrasının a bendinde sayılmıştır. Mali tablolar; bilanço, ekonomik verim hesabı, net varlıklar/borçlardaki değişikliklerin beyanı, IPARD avro hesabına ilişkin bilgiyle birlikte nakit akım tablosu, mali beyanname ekleridir. 51 inci maddesinin 2 nci fıkrasında ise söz konusu mali tabloları da içeren belge ve muhasebe bilgilerinin en geç 30 Nisan'a kadar Komisyon, Yetkili Akreditasyon Görevlisi ve Denetim Otoritesi'ne iletileceği belirtilmiştir.

Ulusal Fon'un, IPARD Bileşeni için bireysel ve konsolide mali tablo hazırlaması gerekmektedir, diğer bileşenler için bu şekilde bir zorunluluğu bulunmamaktadır.

Ulusal Fonun muhasebesi, çift kayıtlı, analitik ve tahakkuk esaslı, Avro ve TL bazlı olarak Hazine Bilgi İşlem Dairesi sunucularında çalıştırılan PRESTO adlı muhasebe programı üzerinde tutulmaktadır.

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) Türkiye Program Uygulama Rehberlerinden Ulusal Fona İlişkin "J – Muhasebe" başlıklı rehber gereğince IPA I,II,III ve IV kapsamında düzenlenmesi gereken mali tablolar;

- i. Bilanço,
- ii. Gelir tablosu,
- iii. Nakit akım tablosu ile
- iv. Mali tablo dipnotlarından oluşmaktadır.

Bahse konu mali tabloların tamamı sunulmuştur.

IPARD kapsamındaki mali tablolar ise Sektörel Anlaşmanın 50 nci maddesinin 1 inci fıkrasının a bendinde sayılmıştır. Buna göre mali tablolar;

- i. Bireysel ve Konsolide Bilanço,
- ii. Bireysel ve Konsolide Ekonomik Verim Hesabı,
- iii. Bireysel ve Konsolide Net varlıklar/borçlardaki değişikliklerin beyanı,
- iv. Bireysel ve Konsolide IPARD avro hesabına ilişkin bilgiyle birlikte nakit akışı tablosu ile
- v. Bireysel ve Konsolide Mali beyannamelerin ekleridir.

IPARD kapsamındaki mali tabloların 30 Nisan'a kadar hazırlanması gerekmektedir. Bireysel mali tabloların tamamı sunulmuştur.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8 inci maddesi ile 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 7 ve 8 inci maddeleri hükümlerine göre; Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında, TBMM adına denetim yapan Sayıştay'a sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve TBMM adına denetim yapan Sayıştay'a sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, yürütülen denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek amacıyla, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğuna ve mali tablolarının doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul

güvence elde etmek ile mali yönetim ve iç kontrol sistemini değerlendirmek amacıyla yürütülmektedir.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; denetim prosedürlerinin, tekniklerinin uygulanması ve risk değerlendirmesi yoluyla gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların içerisinde üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Denetim kapsamına Program Otoritelerinin (Uygulama Birimleri) görev, yetki ve sorumluluğunda bulunan iş ve işlemler dahil edilmediğinden, IPARD kapsamında hazırlanan konsolide mali tablolar, denetimimiz dışındadır.

Denetim avro bazlı muhasebe sistemi esas alınarak icra edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Mali Rapor ve Tabloları Etkileyen Bulgular

1- 230 Uzun Vadeli Alacaklar ve 430 Uzun Vadeli Yükümlülükler hesabına muhasebe rehberi gereği yapılması gereken kayıtların yapılmaması sonucu, hesap kalanlarının olduğundan düşük beyan edildiği görülmüştür.

Kurum tarafından gönderilen cevapta; “Finansman Anlaşması imzalandığında, anlaşmada yer alan tutarlar, 230 Uzun Vadeli Alacaklar ve 430 Uzun Vadeli Yükümlülükler hesabına kaydedilmektedir. IPA 2010 Part I ve IPA 2011 Part I ile ilgili finansman anlaşmasına ilişkin kayıtlar muhasebe programında (PRESTO) yaşanan teknik sorunlar

sebebiyle yapılamamıştır. IPA 2012 ile ilgili finansman anlaşması yılsonunda imzalanmış olup, ilgili anlaşma Ocak 2013’de muhasebe birimine gelmiştir. Bahsi geçen finansman anlaşmalarına ilişkin eksik kayıtlar, 2013 yılında yeni muhasebe programının devreye girmesiyle beraber tamamlanacaktır. Sözkonusu kayıtların yapılmasıyla 230 ve 430 nolu hesapların ters bakiye vermesi sorunu ortadan kalkacaktır.” Denilmektedir.

2- IPA I, II, III ve IV Kapsamında hazırlanan Ulusal Fon mali tablolarında, düzensizlik tutarlarına dair bilgilerin açık ve anlaşılır bir şekilde beyan edilmediği görülmüştür.

Kurum tarafından gönderilen cevapta; “2012 yılında muhasebe rehberlerinde yapılan değişiklik ile alt hesaplara ilişkin hareketlerin uygulama birimlerinde kaydedilmesi ve yılsonunda konsolide mali tablo düzenlenmesi esası benimsenmiştir. Bu çerçevede usulsüzlükler nedeniyle doğan alacaklar ilgili uygulama birimi muhasebe sistemi içerisinde izlenecektir. Muhasebe rehberindeki usulsüzlüklerden kaynaklanan alacakların takibine yönelik prosedürlerin değiştirilmesi için de çalışmalara başlanmıştır.” Denilmektedir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

A-) Ulusal Fon’un IPA I, II, III ve IV üncü Bileşenleri Kapsamında Oluşturulan Mali Tablolarına İlişkin Denetim Görüşü

Ulusal Fon’un IPA I, II, III ve IV üncü Bileşenler kapsamında, 2012 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan 230 Uzun Vadeli Alacaklar ve 430 Uzun Vadeli Borçlar hesapları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanun ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

B-) Ulusal Fon'un IPA V inci Bileşeni Kapsamında Oluşturulan Mali Tablolarına İlişkin Denetim Görüşü

IPA V inci Bileşen kapsamında, 2012 yılına ilişkin mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanun ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

**MERKEZİ FİNANS VE İHALE
BİRİMİ**

2012 YILI DENETİM RAPORU

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yürütülen düzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıŐtır.

İÇİNDEKİLER

MERKEZİ FİNANS VE İHALE BİRİMİ (MFİB) HAKKINDA BİLGİ	32
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI	33
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	34
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	34
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	35
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	35
DENETİM GÖRÜŞÜ	41

MERKEZİ FİNANS VE İHALE BİRİMİ (MFİB) HAKKINDA BİLGİ

Avrupa Birliği tarafından sağlanacak mali yardımların "Katılım Ortaklığı Belgesi" ve "Ulusal Program"da yer alan önceliklere uygun projeler kapsamında hayata geçirilebilmesi için yeni ve merkezi olmayan bir yapılanmaya gidilmesi zorunluluğu doğmuş ve bu düzenlemeyi yapmak üzere, 18 Temmuz 2001 tarih ve 2001/ 41 sayılı Başbakanlık Genelgesi yayımlanmıştır. Genelge ile Merkezi Olmayan Yapılanma içerisinde, "Ulusal Mali Yardım Koordinatörü", "Mali İşbirliği Komitesi", "Ulusal Fon ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi" "Ortak İzleme Komitesi" ve "Merkezi Finans ve İhale Birimi" gibi birimler oluşturulmuştur.

Kurumun Mali Yapısı

Birim IPA kapsamında Ulusal Fon'dan gelen kaynakları kullanmaktadır.

Kurum cari giderleri ise Genel Bütçe'den karşılanmaktadır.

5671 sayılı Kanununun 4 üncü maddesi ile MFİB (Birim) giderlerinin Genel Bütçe'den karşılanacağı ve bu amaçla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya muhabiri olan Ziraat Bankası nezdinde Birim adına "özel hesap" açılması öngörülmüştür. Birim Personel Yönetmeliğinin 27 nci maddesinde söz konusu tutarın, Müsteşarlık (Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğü) bütçesinin "transfer" kalemine ödenek olarak konulacağı ve harcama planlaması çerçevesinde üçer aylık dönemler itibarıyla Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimi tarafından aktarılacağı belirtilmiştir.

MFİB'in cari giderleri için gereken kaynak, Genel Bütçe'den karşılanmaktadır. Harcamalar özel hesaba aktarılan kaynaktan yapılmakta, harcama sürecinde MFİB Başkanı Harcama Yetkilisi sıfatıyla hareket etmektedir.

Muhasebe işlemlerine ilişkin olarak, MFİB ile Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü arasında imzalanan bir protokol kapsamında MFİB'e münhasır bir hesap planı oluşturulmuş olup bu hesap planının dayandığı bir muhasebe mevzuatı bulunmamaktadır. Ancak uygulamada Genel Bütçe Muhasebe Yönetmeliği'nin hesap planının kullanıldığı söylenebilir. Söz konusu hesap planının işletilmesi için, yine aynı protokol kapsamında say2000-i muhasebe sistemi altında, Genel Bütçeden bağımsız bir muhasebe yazılımı ve

donanımı MFİB'e kurulmuştur. 01.08.2011 tarihinden itibaren de bu program kullanılmaya başlanmıştır.

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Sayıştay tarafından 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 8inci maddesine dayanarak hazırlanan "Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5 inci maddesi gereğince;

"Hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgeler şunlardır:

a) Birleştirilmiş veriler defteri.

b) Geçici ve kesin mizan.

c) Bilanço.

ç) Belgeler;

1) Kasa sayım tutanağı,

2) Banka mevcudu tespit tutanağı,

3) Alınan çekler sayım tutanağı,

4) Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,

5) Teminat mektupları sayım tutanağı,

6) Değerli kağıtlar sayım tutanağı,

7) Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.

d) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamındaki idarelerin bütçe uygulama sonuçlarına ait tabloları;

1) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,

2) Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,

e) Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

(4) 5018 sayılı Kanun kapsamında olmayan kamu idarelerinden birleştirilmiş veriler defterini gönderemeyenler, tutmakla yükümlü oldukları yevmiye defterini gönderirler.

Şirketler üçüncü fıkranın (ç) bendinde sayılan belgeler yerine yalnızca envanter defterini gönderirler.

(5) Kamu idareleri, birinci fıkrada sayılan bilgilerdeki değişiklikleri, en geç bir ay içinde Başkanlığa bildirir.”denilmektedir.

Yukarıda belirtilen Usul ve Esaslar çerçevesinde, Genel Bütçeden alınan ödeneklerle ilişkin, rapor düzenleme tarihine kadar, Merkezi Finans ve İhale Biriminin kullanımında bulunan kamu kaynağının nasıl kullanıldığı ne Hazine Müsteşarlığı'nın mali tablolarında ne de ayrıca düzenlenen mali tablolarda beyan edilmemiştir.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8 inci maddesi ile 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 7 ve 8 inci maddeleri hükümlerine göre; Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, yürütülen denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek amacıyla, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğuna ve mali tablolarının doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla mali yönetim ve iç kontrol sistemini değerlendirilmek amacıyla yürütülmektedir.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; denetim prosedürlerinin, tekniklerinin uygulanması ve risk değerlendirmesi yoluyla gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların içerisinde üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Denetim görüşüne esas olacak denetim bulguları; MFİB'in Özel Hesabına İlişkin Mali Rapor ve Tabloları Etkileyen Bulgulardan ve MFİB'in Kullandığı IPA Fonlarına İlişkin Mali Rapor ve Tabloları Etkileyen Bulgulardan oluşmaktadır.

MFİB Özel Hesabına İlişkin Mali Rapor ve Tabloları Etkileyen Bulgular

MFİB'e yapılan ödenek aktarımının, aktarılan ödeneğin kullanımının ve bu kullanılan ödeneğin muhasebeleştirilmesinin ve raporlanmasının 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile bu Kanun uyarınca çıkarılan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ve Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne uygun olarak sağlanmadığı, bununla birlikte, mevcut raporlama ve muhasebe sisteminin kanuni bir dayanağının da bulunmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; MFİB'in bütçe ve muhasebe işlemlerinin söz konusu 5018 sayılı Kanun kapsamında yürütülmesi, harcamalarının Hazine kesin hesabına dahil edilmesi gibi önerilerin gerçekleştirilmesi, öncelikle Mutabakat Zaptında, bilahare 5671 ve 4059 sayılı Kanunlarda değişiklik yapılmasıyla mümkün olabileceği belirtilmiştir.

MFİB'in, envanterinde bulunan taşıt araçlarının, büro ve ofis araçlarının, bilgi işlem sistemi için tedarik ettiği bilgisayar donanım ve ekipmanlarının, yazılımlarının vb. varlıklarının, Taşıtlar, Demirbaşlar, Haklar gibi varlık hesaplarında izlenmediği ve dolayısıyla bunların mali tablolarında beyan edilmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; "MFİB 5018 sayılı Kanuna tabi olmadığından, bu Kanuna ilişkin ikincil mevzuata da (Taşınır Mallar Yönetmeliği gibi) tabi olmaması tabiidir.

Muhasebat Genel Müdürlüğünün teknik desteği ile hazırlanan Hesap Planında "25-Maddi Duran Varlıklar" ana hesabı altında yer alan bazı alt hesaplara yer verilmiş ise de yapılan ikili görüşmeler neticesinde bunların kullanılmaması uygun görülmüştür. Bununla birlikte, "Envanter Yönetim Programı"nda kayıtlı varlıklardan fatura limiti dahilinde olanlar için söz konusu hesapların işletilmesi ve mali tablolara yansıtılması yönünde çalışma başlatılmıştır." Denilmektedir.

MFİB'e ait dört adet banka hesabının muhasebe sistemlerinde takip edilmediği ve mali tablolarda gösterilmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; Konu ile ilgili olarak Muhasebat Genel Müdürlüğü ile işbirliği içinde çalışma başlatılacağı belirtilmiştir.

Halk Bankası A.Ş.'ye ödenen hizmet binası kiralamasına ilişkin giderler ile personel servisi, elektrik, doğalgaz ve diğer ortak giderlere ilişkin yapılan giderlerin tamamının hizmet binası kiralama giderleri adı altında kaydedildiği görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmiş ve 2013 yılında gerekli düzeltmelerin yapıldığı bildirilmiştir.

Hizmet akdinde yer almadığı halde 666 sayılı KHK uyarınca personele tazminat ödendiği görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; ödemelerin 5671 sayılı Kanun ve Personel Yönetmeliğinde gösterilen usuller çerçevesinde yapıldığı; 666 sayılı KHK'nın tatbiki kapsamında herhangi bir artışın söz konusu olmadığı gerekçesiyle bulgumuzda belirtilen hususa iştirak edilmemektedir.

Personele Ödenen tazminat tutarları üzerinden Gelir Vergisi stopajının yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; Halihazırda Müsteşarlıkta yapılan maaş ödemelerinde de ücret göstergesi karşılığı yapılan ödemeler gelir vergisine tabi tutulurken, tazminat göstergesi karşılığı yapılan ödemelerden gelir vergisinin kesilmediği gerekçesiyle bulgumuzda belirtilen hususa iştirak edilmemektedir.

MFİB Özel hesabı kullanılarak alınan mal ve hizmetlerin, 4734 sayılı Kamu ihale Kanunu kapsamında alınmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; Mutabakat Zaptının 2(1) maddesinde "1 No.lu Ek" ile yapılan değişiklik sonucunda, MFİB "*Türk idari yapısının tamamlayıcı bir parçası*" olmaktan çıkarılmış, "*idari açıdan*" Hazine Müsteşarlığı ile ilişkilendirilmiştir. Bu değişikliğin bir sonucu olarak, MFİB Müsteşarlık teşkilatına dahil edilmemiş; teşkilat şemasının NAO ve AB Komisyonunun eş onayına tabi olması esası benimsenmiştir. Bu statüdeki bir kurumun idari açıdan genel bütçeli bir kuruluşla ilişkilendirilmiş olduğundan hareketle 4734 sayılı Kanuna tabi olamayacağı gerekçesiyle bulgumuzda belirtilen hususa iştirak edilmemektedir.

MFİB'in Kullandığı IPA Fonlarına İlişkin Mali Rapor ve Tabloları Etkileyen Bulgular

1- Mali tablolara ilişkin muhasebe rehberindeki ilkelere aykırı uygulamalar olmasına rağmen, söz konusu hususların mali tablo dipnotlarında gösterilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; "MFİB'de yürütülen iş ve işlemlerin niteliği gereği kullanılan hesap sayısının azlığına bağlı olarak, mali tablolara sadece "hesap dönemi"ne ilişkin bir dipnot ithali mümkündür. Prosedürler El Kitabının J-01 bölümünde "hesap dönemi" olarak sehven "takvim yılı (*calendar year*)" ifadesi yer almış olsa da muhasebe işlemleri program yılı esasına göre yürütüldüğünden, bu bölümdeki ifade "program yılı" olarak değiştirilecek ve bu husus bilanço dipnotunda açıklanacaktır." Denilmektedir.

2- Yapım işi sözleşmeleri gereği yüklenicilere yapılan ön ödemelerin 134-Yüklenicilere verilen avanslar (*Advances to contractors*) hesabı yerine 334- Kullanılan fonlar (*Funds used*) hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; Yapım sözleşmeleri kapsamında yüklenicilere avans ödemesi (*advance payment*) yapılmakta olup, mahsup keyfiyeti ise sözleşmelerin ilgili bölümünde (*Appendix to Tender*) gösterilmektedir. Avans ödemelerinin "334- Kullanılan Fonlar" (*Funds Used*) hesabı yerine, "134-Yüklenicilere Verilen Avanslar" (*Advances to Contractors*) hesabında izlenmesi, söz konusu ödemelerin MFİB tarafından "harcama" (*disbursement*) olarak beyan edilememesi sonucunu doğuracağı gerekçeleriyle bulgumuzda belirtilen hususa iştirak edilmemektedir.

3- Mal alımı, hizmet alımı, eşleştirme, direk hibe ve hibe sözleşmeleri gereği yüklenicilere/yararlanıcılara yapılan ön ödemelerin, ilgili avans hesapları yerine 334-Kullanılan fonlar hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; AB Komisyonunun finansman anlaşmaları kapsamında ülkemize yaptığı avans ödemelerini "harcama" (*disbursement*) olarak kabul ettiği dikkate alındığında, MFİB'in de aynı kaynaktan yüklenicilere yaptığı ödemeleri fon kullanımı olarak muhasebeleştirmesinin tabii olacağı gerekçeleriyle bulgumuzda belirtilen hususa iştirak edilmemektedir.

4- Yapım işi sözleşmelerinin uygulanmasında düzenlenen hakedişler ile kabulü yapılan fon kullanımlarının ihtiyat kesintisi kadar eksik tahakkuk ettirildiği ve ihtiyat kesintilerinin muhasebe kayıtlarında izlenmediği görülmüştür.

Kamu idaresi ve konunun görüşülmesi sırasında açıklamada bulunan Kurum Temsilcisi tarafından verilen cevapta; Söz konusu hususun FIDIC Sözleşmesine tabi bulunduğu; bunun da mevzuatımızdaki “teminat” gibi çalıştığı; bunun Kuruma ait bir borç olmadığı; bulguya bakıldığında, konuya salt muhasebe açısından yaklaşıldığı; bunun yanında mutlaka Sözleşme hükümlerinin de dikkate alınması gerektiği; konu edilen hususun %50 geçici teminat %50 SGK’dan belge geldiğinde ancak bizim sistemimizdeki kesin teminatın iadesi gibi çalıştırılabildiği gerekçeleriyle bulgumuzda belirtilen hususa iştirak edilmemektedir.

5- MFİB tüm fon kullandırma işlemlerini sözleşmeler ile yapmaktadır. Ancak mevcut muhasebe rehberinde söz konusu sözleşmelerin takip edildiği bir hesabın bulunmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; “Denetim bulgusu, 2002-2006 yıllarının kayıtlarının tutulduğu *Presto* muhasebe yazılımına ilişkin olup, IPA Programları kapsamında devreye alınan *AccountNet* muhasebe sisteminde ise yüklenicilerle akdedilen sözleşmeler zaten ilgili nazım hesaplarda izlenmekte ve mali tablolarda beyan edilmektedir.” Denilmektedir.

6- Çeşitli nedenlerle yüklenicilerden/yararlanıcılardan iadesi talep edilen tutarlar için hakkında idari takip yapılan alacaklar ile Hazine Müsteşarlığı Hukuk Müşavirliğine kanuni takibin başlaması için gönderilen kanuni takipli alacakların önemli bir kısmının muhasebe kayıtlarında izlenmediği görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; “Denetim bulgusu, 2002-2006 program yılları için kullanılan *Presto* muhasebe yazılımına ilişkin olup, sistemde gerekli envanter çalışmaları yapılarak İdari ve Kanuni Takipteki Alacakların güncel olarak mali tablolarda gösterilmesi sağlanacaktır. IPA programları kapsamında devreye alınan *AccountNet* muhasebe programında ise idari ve kanuni takipteki alacaklar zaten güncel olarak takip edilmektedir.” Denilmektedir.

7- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına devredilen sözleşme dosyalarına ait ilgili hesapların kayıtlardan çıkarılması gerektiği halde, mali tablolarda beyan edildiği görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; “Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’na devredilen sözleşmelere ait hesapların mahsubuna ilişkin gerekli muhasebe kaydı, Ulusal Fon’dan alınan bilgiye dayanılarak 29.03.2013 tarihinde yapılmış; MFİB mali tablolarından çıkarılmıştır. Bu kapsamda başka uygulama birimlerine devredilen ve devredilecek benzer sözleşmeler için de gerekli muhasebe kayıtları yapılacaktır.” Denilmektedir.

8- Mali tabloların Muhasebe Rehberinde takvim yılı olarak belirlenen muhasebe dönemine uygun olarak düzenlenmediği görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; “MFİB’in sorumluluğundaki IPA Programları yıllara sari (*multi-year*) programlar olduğundan, Prosedürler El Kitabının Muhasebe bölümünde (Chapter-J) yıl sonlarında kapanış ve envanter işlemleri yapılmasını gerektirir bir düzenleme bulunmamaktadır. Çok yıllık programların kapanışı (*Closure*), AB Komisyonundan kapanış yazısının alınması ve tüm ödemelerin sonuçlandırılmasını müteakip o programa ait TC Merkez Bankası nezdindeki alt hesap bakiyelerinin ana hesaba aktarılmasıyla mümkün olmaktadır.

Öte yandan, MFİB Prosedürler El Kitabının Muhasebe bölümündeki “*calendar year*” ibaresi ise sehven yazılmış olup, ibare “*ProgrammeYear*” olarak değiştirilecektir. Bu doğrultuda, mali tablolarımız program dönemi itibariyle düzenlenecek ve bilanço dipnotlarında gerekli açıklama yapılacaktır.

Bununla birlikte, takvim yılı sonlarında mali tablolar ile gerçek durum arasında bir uyumsuzluk bulunup bulunmadığının tespiti açısından kontroller de yapılacaktır.” Denilmektedir.

9- Mevcut teminat mektubu tutarı ile mali tablodaki tutarların birbiriyle uyuşmadığı görülmüştür

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.

10- Mevcut olmayan bir alacağın 130 Alacaklar (Receivables) Hesabında beyan edildiği görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; “Öneride belirtilen konusu kalmayan alacağın mali tablolarından terkinin için 29.03.2013 tarihinde gerekli muhasebe işlemi yapılmıştır. Bu kapsamda takvim yılı sonlarında da hesaplara ilişkin envanter işlemi yapılacaktır.

Bununla birlikte, AB destekli programlarda finansman “program yılı” itibariyle sağlanıp izlendiğinden, muhasebesi de program yılı esasına göre tutulmakta olup, “mali yıl” esasına göre muhasebe kaydı tutulması mümkün bulunmamaktadır.” Denilmektedir.

11- MFİB tarafından sunulan mali tabloların sadece İngilizce düzenlenmesinin tabloların anlaşılabilirliğini önemli ölçüde azalttığı görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından verilen cevapta; “Gerek MFİB gerekse IPA programları kapsamındaki işler 5018 sayılı Kanuna tabi olmadığı gibi, Prosedürler El Kitabı (*Chapter-J, J.1*) ve AB akreditasyonu uyarınca her türlü raporlamanın “İngilizce” olarak yapılması gerektiğinden; tabloların başka bir dilde düzenlenmesi mümkün bulunmamaktadır. Bununla birlikte, talep edilmesi halinde tekil dokümanların Türkçe tercümelerinin sunulması mümkün olabilecektir.” Denilmektedir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

A-) MFİB Özel Hesabına İlişkin Mali Rapor ve Tablolarına Dair Denetim Görüşü

Denetim görüşü oluşturabilmek için gerekli mali tablolar ile bilgi ve belgeler kamu idaresi yönetimi tarafından sağlanamadığı için Merkezi Finans ve İhale Birimi Özel Hesabının 2012 yılına ilişkin mali tabloları hakkında görüş bildirilememektedir.

B-) MFİB’in Kullandığı IPA Fonlarına İlişkin Mali Rapor ve Tablolarına Dair Denetim Görüşü

Merkezi Finans ve İhale Birimi'nin Kullandığı IPA Fonlarına dair 2012 yılına ilişkin mali rapor ve tablolarının doğru ve güvenilir bilgi içermediği; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinde mali rapor ve tabloları etkileyecek düzeyde kanun ve diğer hukuki düzenlemelere aykırılıklar bulunduğu kanaatine varılmıştır.